

Αριθμ. Πρωτ.: 62-13/5/2026

ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης

κ. Γεώργιο Φλωρίδη

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, με την ευκαιρία της σημερινής συνάντησής μας, επιθυμεί καταρχάς να εκφράσει την εκτίμησή του για τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει το Υπουργείο Δικαιοσύνης προς την κατεύθυνση της επιτάχυνσης της απονομής της Δικαιοσύνης, της ενίσχυσης των θεσμικών εγγυήσεων και της συνολικότερης αναβάθμισης της λειτουργίας των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο της διαρκούς θεσμικής συνεργασίας μας και με γνώμονα την εύρυθμη λειτουργία της ποινικής δικαιοσύνης, την αποτελεσματική προστασία του κύρους των δικαστικών διαδικασιών και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και ασφάλειας των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών, θέτουμε υπόψη σας τις ακόλουθες προτάσεις νομοθετικής παρέμβασης:

I. Προτεινόμενη ρύθμιση – τροποποίηση του άρθρου 336 ΚΠΔ

Προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 336 ΚΠΔ ως εξής:

Άρθρο 336

Θόρυβος και ανυπακοή

1. *Αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στο ακροατήριο δημιουργηθεί θόρυβος ή εκδηλωθεί ανυπακοή σε μέτρα που αποφασίστηκαν ή σε διαταγές που δόθηκαν, ο διευθύνων τη συζήτηση έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιβάλει στον υπαίτιο, ύστερα από ακρόασή του, είτε χρηματική ποινή πενήντα (50) έως εκατό (100) ευρώ, είτε αποβολή από το ακροατήριο, είτε κράτηση έως είκοσι τέσσερις (24) ώρες. Την αστυνομική εξουσία της παρούσας παραγράφου ασκεί κατά τη διάρκεια της διακοπής της συνεδρίασης ο εισαγγελέας, εφόσον παρευρίσκεται στην αίθουσα συνεδριάσεων. Τα μέτρα των επόμενων παραγράφων επιβάλλονται αποκλειστικά από το δικαστήριο ή τον πρόεδρο αυτού.*

2. *Ειδικότερα, σε περίπτωση θορυβώδους, απρεπούς, προσβλητικής ή εν γένει απείθαρχης συμπεριφοράς δικηγόρου που διαταράσσει την τάξη της διαδικασίας, παρακωλύει την ομαλή διεξαγωγή της δίκης ή θίγει το κύρος της δικαιοσύνης, δύνανται να επιβάλλονται, κλιμακωτά και αναλόγως της βαρύτητας, της επαναληπτικότητας και της επίδρασης της συμπεριφοράς στην ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας, τα ακόλουθα μέτρα:*

α) προφορική σύσταση και υπόδειξη συμμόρφωσης προς την τάξη της διαδικασίας,

β) δημόσια επίπληξη και ανάκληση στην τάξη, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά,

γ) επιβολή χρηματικής κύρωσης από εξακόσια (600) έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Από το σημείο αυτό και εφεξής συντάσσεται υποχρεωτική σχετική πειθαρχική αναφορά και αποστέλλεται αμελλητί στον Δικηγορικό Σύλλογο όπου είναι εγγεγραμμένος ο δικηγόρος, για να τηρηθεί η νόμιμη πειθαρχική διαδικασία,

δ) διακοπή της συνεδρίασης και επιβολή χρηματικής κύρωσης ίσης με το τριπλάσιο της ήδη επιβληθείσας χρηματικής κύρωσης, σε περίπτωση συνέχισης της παραβατικής συμπεριφοράς παρά την προηγούμενη επιβολή μέτρων,

ε) διακοπή της συνεδρίασης και αποβολή του οχλαγωγούντος ή αναξιοπρεπώς φερόμενου δικηγόρου από το ακροατήριο. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με το άρθρο 340, η παρουσία δικηγόρου είναι υποχρεωτική, το δικαστήριο προβαίνει αυτεπαγγέλτως στον διορισμό και την αντικατάστασή του από άλλον συνήγορο προς διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης της διαδικασίας.

3. Τα ποσά των χρηματικών κυρώσεων βεβαιώνονται σε βάρος του υπαιτίου ως δημόσιο έσοδο και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

4. Τα εισπραττόμενα ποσά εγγράφονται σε ειδικό κωδικό του κρατικού προϋπολογισμού και διατίθενται αποκλειστικά για την υποστήριξη δράσεων εκσυγχρονισμού των δικαστικών υποδομών, την αναβάθμιση της δικαιοσύνης και τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών.

5. Κατά της επιβολής χρηματικής κύρωσης ή αποβολής από το ακροατήριο, ο θιγόμενος δικηγόρος δικαιούται να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση στην ίδια δικάσιμο· το δικαστήριο αποφαινεται οριστικά και η κρίση του δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο.

Αιτιολογία

Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 336 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας επιχειρείται ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου διασφάλισης της τάξης κατά τη διεξαγωγή της ποινικής δίκης, ιδίως ως προς την αντιμετώπιση σοβαρών ή επαναλαμβανόμενων συμπεριφορών συνηγόρων που διαταράσσουν την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας ή θίγουν το κύρος της δικαιοσύνης.

Η ισχύουσα διάταξη προβλέπει περιορισμένο και αποσπασματικό σύστημα κυρώσεων, με ιδιαίτερα χαμηλά χρηματικά όρια, ενώ ως προς τους δικηγόρους

παραπέμπει κυρίως στον πειθαρχικό μηχανισμό του Κώδικα Δικηγόρων. Η πρακτική εφαρμογή της έχει αναδείξει ότι το υφιστάμενο πλαίσιο δεν επαρκεί πάντοτε για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση συμπεριφορών που παρακωλύουν ουσιωδώς την αποδεικτική διαδικασία, προκαλούν επανειλημμένες διακοπές ή δημιουργούν συνθήκες θεσμικής απαξίωσης της δικαστικής λειτουργίας.

Η πρακτική εφαρμογή της ισχύουσας διάταξης έχει επίσης αναδείξει ότι συμπεριφορές συνεχούς θορύβου, απείθειας ή επαναλαμβανόμενης προσβλητικής στάσης οδηγούν συχνά σε αλληπάλληλες διακοπές της συνεδρίασης, οι οποίες παρακωλύουν την ήδη εξελισσόμενη αποδεικτική διαδικασία, επιβαρύνουν δυσανάλογα τη διάρκεια της δίκης και λειτουργούν παρελκυστικά ως προς το συνολικό έργο απονομής της δικαιοσύνης. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται στο δικαστήριο σαφές και κλιμακούμενο πλαίσιο άμεσης αντιμετώπισης τέτοιων συμπεριφορών, με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και απρόσκοπτης διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας.

Η προτεινόμενη ρύθμιση διατηρεί τον βασικό πυρήνα της ισχύουσας παραγράφου 1 και, παράλληλα, εισάγει ειδικό σύστημα κλιμακούμενων μέτρων, το οποίο επιτρέπει στο δικαστήριο να αντιδρά με τρόπο προοδευτικό, σαφή και αναλογικό. Τα προβλεπόμενα μέτρα εκτείνονται από την προφορική σύσταση και τη δημόσια επίπληξη έως την επιβολή χρηματικής κύρωσης, τη διακοπή της συνεδρίασης και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, την αποβολή του δικηγόρου από το ακροατήριο.

Η κλιμάκωση αυτή υπηρετεί την αρχή της αναλογικότητας, καθώς επιτρέπει διαφοροποίηση της αντίδρασης του δικαστηρίου ανάλογα με τη βαρύτητα της συμπεριφοράς, τη διάρκειά της, την επαναληπτικότητά της και την επίδρασή της στην ομαλή διεξαγωγή της δίκης. Παράλληλα, η πρόβλεψη ουσιαστικών χρηματικών κυρώσεων λειτουργεί ως αποτελεσματικό αλλά ηπιότερο μέσο σε σχέση με στερητικά της ελευθερίας μέτρα.

Η ρύθμιση ευθυγραμμίζεται με τα συγκριτικά δεδομένα των ευρωπαϊκών εννόμων τάξεων, στις οποίες αναγνωρίζεται στο δικαστήριο η δυνατότητα άμεσης αντίδρασης έναντι συμπεριφορών που διαταράσσουν τη διαδικασία ή προσβάλλουν το κύρος της δικαιοσύνης. Αντίστοιχοι μηχανισμοί απαντώνται τόσο στα συστήματα του common law μέσω του contempt of court όσο και στα συστήματα ηπειρωτικού δικαίου μέσω μέτρων διασφάλισης της τάξης της διαδικασίας.

Επιπλέον, η προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνει υπόψη τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με την οποία η προστασία του κύρους της δικαιοσύνης αποτελεί θεμιτό σκοπό περιορισμού της ελευθερίας έκφρασης εντός της δικαστικής αίθουσας, υπό την προϋπόθεση ότι οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αναλογικές και συνοδεύονται από επαρκείς δικονομικές εγγυήσεις. Για τον λόγο αυτό προβλέπεται δικαίωμα άμεσης προσφυγής του θιγόμενου δικηγόρου ενώπιον του ίδιου του δικαστηρίου κατά την ίδια δικάσιμο, με οριστική κρίση επί του ζητήματος.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται και για την προστασία του δικαιώματος υπεράσπισης. Στις περιπτώσεις υποχρεωτικής παράστασης δικηγόρου κατά το άρθρο 340 ΚΠΔ, προβλέπεται αυτεπάγγελτος διορισμός νέου δικηγόρου σε περίπτωση αποβολής του προηγούμενου, ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη συνέχιση της διαδικασίας και η πλήρης διασφάλιση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου.

Τέλος, προβλέπεται ότι τα ποσά των χρηματικών κυρώσεων βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα και διατίθενται αποκλειστικά για δράσεις εκσυγχρονισμού των δικαστικών υποδομών και βελτίωσης των συνθηκών λειτουργίας της δικαιοσύνης. Η επιλογή αυτή αποτυπώνει τη θεσμική λογική της ρύθμισης: ο θεσμός που πλήττεται από τη διαταρακτική συμπεριφορά δεν περιορίζεται στην απλή αποκατάσταση της τάξης, αλλά ενισχύεται έμπρακτα μέσω της αξιοποίησης των σχετικών πόρων για την αναβάθμιση της λειτουργίας της δικαιοσύνης και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς αυτήν.

II. Προτεινόμενη τροποποίηση άρθρου 61 παρ. 3 Ν. 4194/2013

Προτείνεται η προσθήκη νέας περίπτωσης ε' στην παρ. 3 του άρθρου 61 του Ν. 4194/2013 ως εξής:

«ε) δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς, όταν η παρεχόμενη νομική συνδρομή αφορά πράξεις, παραλείψεις ή εν γένει ζητήματα που συνδέονται άμεσα με την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων ή ανακύπτουν επ' αφορμή αυτής.»

Αιτιολογία

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται νέα περίπτωση ε' στην παρ. 3 του άρθρου 61 του Ν. 4194/2013 («Κώδικας Δικηγόρων»), ώστε να απαλλάσσονται από την υποχρέωση προκαταβολής εισφορών και κρατήσεων οι δικηγόροι που εκπροσωπούν δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς σε υποθέσεις οι οποίες συνδέονται άμεσα με την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων ή ανακύπτουν επ' αφορμή αυτών.

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην ενίσχυση των θεσμικών εγγυήσεων που περιβάλλουν τη λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας τους σε περιπτώσεις κατά τις οποίες καθίστανται διάδικοι ή εμπλέκονται σε διαδικασίες εξαιτίας ενεργειών ή παραλείψεων που ανάγονται στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Η φύση της δικαστικής και εισαγγελικής λειτουργίας συνεπάγεται συχνά την έκθεση των λειτουργών της Δικαιοσύνης σε αγωγές, εγκλήσεις, μηνύσεις ή άλλες δικαστικές ενέργειες που συνδέονται άμεσα με την υπηρεσιακή τους δράση. Η ανάγκη άμεσης και απρόσκοπτης πρόσβασης σε νομική υποστήριξη στις περιπτώσεις αυτές δεν συνιστά προσωπικό προνόμιο, αλλά λειτουργική εγγύηση υπέρ της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης και της απρόσκοπτης άσκησης του δικαιοδοτικού έργου.

Παράλληλα, κρίνεται δυσανάλογο να προβλέπεται ήδη από την ισχύουσα διάταξη απαλλαγή από την υποχρέωση προκαταβολής υπέρ των δικηγόρων όταν

αυτοί ενεργούν στο πλαίσιο ατομικών υποθέσεών τους, χωρίς να εξασφαλίζεται αντίστοιχη θεσμική προστασία για τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς, οι οποίοι, λόγω της φύσης των καθηκόντων τους, είναι σαφώς περισσότερο εκτεθειμένοι σε κινδύνους δικαστικής εμπλοκής, προσωπικών στοχοποιήσεων και διαδικαστικών ενεργειών που προκαλούνται από την άσκηση της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας.

Η ρύθμιση κινείται στο ίδιο πνεύμα με τις ήδη προβλεπόμενες εξαιρέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 61, οι οποίες θεσπίζονται για λόγους δημοσίου συμφέροντος ή θεσμικής προστασίας συγκεκριμένων κατηγοριών διαδίκων και διαδικασιών. Η απαλλαγή περιορίζεται αποκλειστικά σε υποθέσεις που παρουσιάζουν άμεση συνάφεια με την άσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών ή ανακύπτουν επ' αφορμή αυτής, ώστε να αποτρέπεται κάθε καταχρηστική ή υπέρμετρα διασταλτική εφαρμογή της διάταξης.

Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται το πλαίσιο θεσμικής προστασίας των λειτουργών της Δικαιοσύνης, διασφαλίζεται η δυνατότητα αποτελεσματικής νομικής υποστήριξής τους και υπηρετείται, τελικώς, η εύρυθμη και ανεξάρτητη λειτουργία της δικαστικής εξουσίας.

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος θεωρεί ότι οι ανωτέρω προτάσεις κινούνται στο πλαίσιο μιας σύγχρονης και θεσμικά ισχυρής ποινικής δικαιοσύνης, η οποία οφείλει να συνδυάζει τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων υπεράσπισης και των δικονομικών εγγυήσεων με την αποτελεσματική προστασία της εύρυθμης λειτουργίας των δικαστηρίων και της ανεξαρτησίας των λειτουργών της Δικαιοσύνης.

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις δεν αποβλέπουν στην εισαγωγή προνομιακής μεταχείρισης υπέρ οποιασδήποτε επαγγελματικής ομάδας, αλλά στην ενίσχυση θεσμικών εγγυήσεων που συνδέονται άμεσα με την ομαλή απονομή της

δικαιοσύνης, την αποτροπή φαινομένων θεσμικής απαξίωσης και την προστασία του κύρους της δικαστικής λειτουργίας.

Η Ένωσή μας παραμένει στη διάθεση του Υπουργείου Δικαιοσύνης για κάθε περαιτέρω επεξεργασία, εξειδίκευση ή υποστήριξη των ανωτέρω προτάσεων, με κοινό γνώμονα την ενίσχυση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της θεσμικής θωράκισης της ελληνικής Δικαιοσύνης.

Με τιμή

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

Η Πρόεδρος

**Ειρήνη Κ. Χρυσογιάννη
Εισαγγελέας Εφετών**

Ο Γενικός Γραμματέας

**Θεολόγος Γ. Δελλήβηης-Δομένικος
Εισαγγελέας Πρωτοδικών**

